

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

Politicko-strategická podpora chráněných území

Radomíra Jordová / Radek Timoftej

Jednání mezirezortní pracovní skupiny v rámci projektu Mobesa
Praha, 29. 03. 2022

MINISTERSTVO DOPRAVY

- zodpovídá jak za agendu **dopravní infrastruktury a dopravních prostředků** ze státní úrovně
- zodpovídá za tvorbu **dopravní politiky** a strategii dopravy na národní úrovni
- **metodicky** řídí agendu dopravy na regionální úrovni
- vypisuje soutěže na zajištění dopravy na páteřních a mezinárodních trasách
- metodicky zastřešuje **zpracování plánů mobility** a má velký zájem na regulaci mobility i v CHÚ (další segment dopravy v rámci celé ČR); MD je příjemcem připravované metodiky pro plány mobility pro CHÚ (výstup projektu MOBESA)
- spravuje centrální **registr vozidel** (důležité pro míru automobilizace na místní úrovni a prognózy)

MINISTERSTVO DOPRAVY

- **Dopravní politika** ČR pro období 2021–2027 – chráněných území se týká specifický cíl 2.6 Doprava v citlivých oblastech a cestovní ruch.
- **Koncepce městské a aktivní mobility** 2021–2030
- **Koncepce veřejné dopravy** 2020–2025
- **Koncepce nákladní dopravy** 2017–2023
- **Strategický plán rozvoje inteligentních dopravních systémů (ITS)** v ČR do roku 2027 (s výhledem do roku 2050)
- **Strategie BESIP** 2021–2030 (Národní strategie bezpečnosti silničního provozu) & příslušná legislativa (zákon o pozemních komunikacích)

MINISTERSTVO DOPRAVY

Existuje ještě nějaká jiná politicko-strategická podpora chráněných území?

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- MŽP - státní správa životního prostředí; zahrnuje širokou agendu ochrany vod, ovzduší, fauny a flóry, dopady na životní prostředí (SEA/EIA) apod.
- je hlavním **garantem ochrany ŽP** (zákon č. 114/1992 Sb., resp. 17/1992 Sb.), určuje základní povinnosti, odpovědnosti a zásady ochrany ŽP
- MŽP **koordinuje ve věcech ŽP postup všech ministerstev** a ostatních orgánů státní správy ČR, **metodicky řídí CHKO a NP**
- zajišťuje **soulad s dalšími agendami** na úrovni ostatních resortů (MPO/MMR/MZe apod.), v mezirezortních řízeních
- zajišťuje **soulad rezortních politik s cíli ochrany ŽP** (např. udržitelnost dopravy, složení paliv, limity pro emise z dopravy, ochrana před klimatickými změnami apod.)

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- **Státní politika životního prostředí České republiky 2030** s výhledem do 2050 je zastřešující strategický dokument pro realizaci efektivní ochrany životního prostředí v ČR do r. 2030.
- **Strategický rámec udržitelného rozvoje** do roku 2030
- **Implementační plán** pro Strategický rámec udržitelného rozvoje 2030
- **Strategie přizpůsobení se změně klimatu** v podmínkách ČR
- **Národní akční plán adaptace** na změnu klimatu

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Existuje ještě nějaká jiná politicko-strategická podpora chráněných území?

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

- MMR - místní a územní rozvoj ČR; zodpovídá za agendu územního plánování a stavebního řádu na národní úrovni, vč. metodické podpory (může přispět při hledání územních řešení v rámci plánu mobility)
- **metodicky řídí agentury cestovního ruchu** (Czech Tourism) - vliv na propagaci konkrétního regionu a CHÚ, i na produkty cestovního ruchu (promítne se do návrhové a komunikační části plánu mobility)
- **koordinuje agendu strategického plánování** na národní a regionální úrovni - důležité pro soulad a usazení plánu mobility NP/CHK

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

- Politika územního rozvoje ČR
- Strategie regionálního rozvoje 2021+ (2021–2027)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Existuje ještě nějaká jiná politicko-strategická podpora chráněných území?

KRAJE A KRAJSKÉ ÚŘADY

- zodpovídají za významnou část **dopravní obslužnosti na regionální úrovni**, regionální koncepce má **vliv na místní dopravní plánování**, zabezpečují **dopravní nabídku kraje** a IDS (význam pro návrhové části plánu mobility – doprava návštěvníků do NP/CHKO veřejnou dopravou)
- jsou **nadřízenými orgány měst a obcí** v rámci přenesené působnosti i samosprávy (např. soulad krajské územní koncepce a územního plánování v obcích, krajské a místní dopravní stavby – územní vymezení)
- Zodpovídají za rozvoj vyšších územně samosprávných celků (tj. krajů) - možnost koordinace plánů mobility na úrovni kraje
- zpravidla vytváří **politiku cestovního ruchu a zakládají destinační agentury** či obdobné společnosti podporující rozvoj CR na úrovni krajů, pro plány mobility NP/CHKO – nutný soulad v propagaci CHÚ z krajské i místní úrovně, návrhová část plánu mobility může využít krajské projekty a kampaně (to ovlivní návštěvnost a mj. i jejich formu dopravy na příjezdu do NP/CHKO i v CHÚ), udržitelnost CR (zejm. v CHÚ) se musí stát součástí krajské koncepce
- disponují důležitými daty pro PUM NP/CHKO pro všechny fáze PUM (včetně prognóz)

KRAJE A KRAJSKÉ ÚŘADY

- Zásady územního rozvoje (ZÚR)
- Územně analytické podklady (ÚAP)
- Strategie rozvoje jednotlivých krajů
- Plány dopravní obslužnosti krajů
- Generely dopravy kraje
- Generely a koncepce rozvoje cyklistiky
- Plány zlepšování kvality ovzduší
- Krajské politiky cestovního ruchu

KRAJE A KRAJSKÉ ÚŘADY

Existuje ještě nějaká jiná politicko-strategická podpora chráněných území?

MĚSTA A OBCE

- zodpovídají za **celkový rozvoj území obce/města**
- zajišťují **dopravní obslužnost** na svém území (vlastní nebo nasmlouvané služby)
- zodpovídají za **územní plány** a další strategické a **rozvojové dokumenty** (např. dopravní plány, plány mobility, strategie rozvoje cestovního ruchu apod.)
- **vydávají rozhodnutí v oblasti samosprávy** a přenesené působnosti (stavební úřady, vodoprávní úřady, silniční hospodářství apod.)
- jsou hlavními realizátory **investic do dopravy** a dalších opatření (organizační, regulační apod.) v dopravě
- zpravidla zabezpečují **rozvoj cestovního ruchu** –zřizují informační centra, zajišťují propagaci, marketing apod.
- **V oblasti dopravy** jsou relevantní zejm. odb. územního rozvoje, investic, životního prostředí, dopravy a silničního hospodářství, resp. ekvivalenty těchto odborů
- **V oblasti cestovního ruchu** jsou relevantní zejm. odb. cestovního ruchu, územního rozvoje, školství (zahrnující kulturu, památkovou péči apod.), komunikace a marketingu, tiskový mluvčí, resp. ekvivalenty těchto odborů

MĚSTA A OBCE

- **Územní plány obcí**
- strategické rozvojové dokumenty města/obce – **strategický plán**
- **dílčí rozvojové strategie** – koncepce dopravy, parkování, cyklogenerely, koncepce rozvoje městské hromadné dopravy (může zasahovat i na území CHKO/NP), koncepce rozvoje cestovního ruchu apod.
- obecně může každé město či obec zpracovat jakýkoliv rozvojový či strategický dokument, který uzná za vhodný a je důležité tyto dokumenty propojit, resp. zohlednit v PUM

MĚSTA A OBCE

Existuje ještě nějaká jiná politicko-strategická podpora chráněných území?

AOPK ČR

- vydává **metodiky** pro ostatní orgány ochrany přírody, veřejnou správu, dodavatele ochrany přírody a krajiny, hospodáře a uživatele krajiny. Metodické listy závazné pro pracoviště AOPK.
- Vydává **Standardy péče o přírodu a krajinu** – doporučení stanovující parametry výstupů a technický popis postupů jednotlivých činností běžně realizovaných v oblasti péče o přírodu a krajinu, vč. vlastností použitých materiálů, výrobků a definice pojmů. Standardy po odborné oponentuře vydává AOPK ČR, která je zpracovává ve spolupráci s akademickými pracovišti a dalšími odbornými autoritami.
- Provozuje **Informační systém ochrany přírody**, ve které shromažďuje a zpřístupňuje data a informace relevantní ve vztahu k druhové a územní ochraně přírody a péči o krajinu (viz <http://portal.nature.cz>)

AOPK ČR

- Zásady územního rozvoje (ZÚR)
- Územně analytické podklady (ÚAP)
- Metodiky

AOPK ČR

Existuje ještě nějaká jiná politicko-strategická podpora chráněných území?

Správy CHKO / NP

Správa CHKO:

- Kromě **správy vlastního území CHKO** mají regionální pracoviště AOPK ČR ve své kompetenci také péči o **MZCHÚ** národních kategorií mimo území CHKO (s výjimkou území NP a vojenských újezdů) včetně jejich ochranných pásem
- **Usměrňuje lesní a zemědělské hospodaření** (hl. v nejcennějších lokalitách a rezervacích).
- **Vyjadřuje se k umístování a charakteru staveb** (aby se udržel krajinný ráz Českého krasu) a k dalším aktivitám (rekreace, turismus), aby pokud možno nedocházelo k poškozování či zhoršování ŽP,
- **Podporuje aktivity**, které vedou k rozvoji regionu a nepoškozují zdejší ŽP (např. prostřednictvím Programu péče o krajinu nebo projekty podpory pastvy ovcí).

Správy CHKO / NP

Správa NP:

- Zajišťování **ochrany přírody a krajiny na území NP** a jeho ochranného pásma
- **Výkon speciální státní správy** na úsecích ochrany přírody a krajiny, ochrany zemědělského půdního fondu, rybářství a myslivosti, včetně funkce dotčeného orgánu státní správy.
- **Výkon práva hospodaření** ke státním majetkům, zejména spočívající v péči o les i nelesní plochy, včetně výkonu práva myslivosti.
- **Odborné aktivity** spojené s ochranou přírody, zejm. podpora státní správy, koordinace výzkumu a monitoringu, tvorba plánů ochrannářského managementu (plán péče o NP a jeho ochranné pásmo), odborná dokumentace, inspekční a dozorová činnost, metodická pomoc a naplňování dotační politiky resortu.
- Práce v oblasti **veřejných vztahů**, především informační, osvětová a výchovná činnost, provozování návštěvnických středisek i dalších zařízení pro návštěvníky a komunikace s veřejností.

Správy CHKO / NP

- **Zřízení národních parků** § 15 až 23 zákona č. 114/1992 Sb.
- **Zonace** (§ 16 zákona č. 114/1992 Sb.)
- Regulace pohybu osob je řešena **institutem klidových území NP** (§ 17).
Zákon dále stanoví bližší ochranné podmínky jednotlivých NP, vycházející ze specifických přírodních podmínek jednotlivých NP
- **Plány péče**

Správy CHKO / NP

Existuje ještě nějaká jiná politicko-strategická podpora chráněných území?

Destinační agentury

- existují tři úrovně: lokální, regionální a oblastní
- zajišťují **chod jednotlivých destinací s 3K**: kooperace, koordinace a komunikace, (navrhují náměty pro zlepšení cestovního ruchu i dopravy)
- jejími **členy** jsou jednotlivé samosprávy, stakeholderi (zprostředkovatelé, poskytovatelé služeb – př. půjčovny, ubytování, cestovní agentury, stravování, ...)
- **komunikují** s CzechTourismem a nadřizenou úrovní
- lokální, oblastní, krajská (pokud není tak krajský koordinátor)

Destinační agentury

- Střednědobý (dlouhodobý) strategický dokument (v některých obsažena i mobilita a cestovní ruch)

Destinační agentury

Existuje ještě nějaká jiná politicko-strategická podpora chráněných území?

Otázky k diskusi

*Jaké mohou být ještě **rezervy** v politicko-strategické podpoře chráněných území? Chybí legislativa? Finanční podpora?*

*Je politicko-strategická podpora chráněných území **dostatečná**? (např. i v porovnání s ochranou podobných území v zahraničí)*

*Funguje dostatečně **meziresortní spolupráce** v této tématice?*

**DOPRAVA
A MOBILITA**
výzkumný tým

DĚKUJEME ZA POZORNOST!

Radomíra Jordová / Radek Timoftej

Výzkumný tým Doprava a mobilita IEEP

radomira.jordova@ujep.cz / radek.timoftej@ujep.cz

www.mobilita-ieep.cz

<http://www.ieep.cz/en>

FB: <https://www.facebook.com/dopravamobilita>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/school/univerzita-j-e-purkyne>

Projekt č. CK0100067 s názvem Podpora alternativních řešení mobility v environmentálně citlivých oblastech je řešen s finanční podporou TA ČR.

UNIVERZITA J. E. PURKYNE V USTÍ NAD LABEM

STEM MARK

T A
Č R